

Prædiken søndag d. 29. september 2019.

Metodistkirken i Odense. ©Thomas Risager, D.Min.

Tekster: Salme 98,4-9a & Salme139-8.

Gospelgudstjeneste med Nardus - Lift up your voice

For tiden er der en del artikler, som cirkulerer rundt på de sociale medier. De handler alle om, hvor sundt og hvor godt det er for mennesker at synge.

Jeg lægger selvfølgelig mærke til dem, fordi jeg selv synger. Artiklerne siger entydigt, at fællessang sundt for mennesker. Måske skal jeg være retfærdig og sige, at det også gælder fællessang, som ikke er gospelmusik.

Når man synger sammen med en gruppe mennesker, så sker der en helt masse, som vi ikke umiddelbart kan se.

Vi kan selvfølgelig høre tonerne. Vi får kuldegysninger når harmonierne sidder lige i skabet. Rytmen får tag vores kroppe og smilene breder sig, lyset kommer frem i øjnene, også selvom man måske ikke lige har haft så meget at glæde sig over i den seneste tid.

Vi der synger i gospelkor har alle prøvet at slæbe sig hen i kirken mandag aften. Man orker faktisk ikke rigtigt, men ingen slæber sig herfra ved ti-tiden, når øvelsen er overstået. Folk svæver næsten ud ad døren, som engle, der er fulde af kærlighed, og gerne spreder det over hele Odense. Kig bare forbi Alexandragade en mandag aften ved 21.45 tiden.

Så hvis du er træt og trist,
er du altid velkommen i den kirke,
som hedder noget med Metodist.

Det er alt det man kan se, men der sker en hel masse som vi ikke kan se. Det er netop noget at det, som vi kan læse om i artiklerne, som jeg nævnte til at begynde med.

Når mennesker synger sammen bygger det f.eks. fællesskab hurtigere end, hvis man ikke synger.

Prøv en gang at tænke over det. Hver gang vi er sammen i store grupper, og der er noget at fejre. Hvad gør vi så? Ja, vi synger.

Vi synger på stadion, når fodboldlandsholdet vinder. Vi kan ikke så godt bruge OB som eksempel lige for tiden. Når vi er samlet til fester, så synger vi. Vi kan slet ikke lade være.

Nogen af de bedste barndomsminder jeg har, var når min farmor og bedstefar samlede hele familien til fest. De havde 8 børn, min far havde mange søskende. Så vi var hurtigst over 100. Jeg har mange fætre og kusiner. Så mange, så jeg ikke rigtigt ved, hvor mange.

Mindet som står klart tilbage hos mig, er at vi sang. Det gjorde vi ikke i mit barndomshjem, men når vi var sammen alle sammen, så sang vi.

Noget af det, der sker indeni, når man synger sammen, og det har været gavnligt for en del af mine onkler, er at blodtrykket falder, hjerterytmen falder, og immunforsvaret styrkes. Lykkehormonerne frigives i blodet.

Alt dette er der videnskabeligt belæg for.

At synge sammen er altså sundt.

Bibelen rummer en af de ældste salmesamlinger, som vi overhovedet kender til, nemlig den del af bibelen, som hedder Salmernes Bog.

Lad mig læse et eksempel:

For korlederen. Salme af David.

Herre, du ransager mig og kender mig.
Du ved, om jeg sidder eller står,
på lang afstand er du klar over min tanke;
du har rede på, om jeg går eller ligger,
alle mine veje er du fortrolig med.
Før ordet bliver til på min tunge,
kender du det fuldt ud, Herre;
bagfra og forfra indeslutter du mig,
og du lægger din hånd på mig.
Det er for underfuldt til, at jeg forstår det,
det er så ophøjet, at jeg ikke fatter det.

Hvor skulle jeg søge hen fra din ånd?
Hvor skulle jeg flygte hen fra dit ansigt?
Stiger jeg op til himlen, er du dér,
lægger jeg mig i dødsriget, er du dér.
Låner jeg morgenrødens vinger
og slår mig ned, hvor havet ender,
så leder din hånd mig også dér,
din højre hånd holder mig fast.
Siger jeg: »Mørket skal dække mig,
lyset blive til nat omkring mig,«
så er mørket ikke mørke for dig,
natten er lys som dagen,
mørket er som lyset.

Salmernes Bog gør præcis det, som salmer og sange gør i dag, nemlig at give udtryk for menneskers allerinderste længsler, tro, håb, følelser. Salmerne, både nutidens og datidens beskriver forholdet mellem Gud og mennesker.

Salmer og sange, der for alvor kommer under huden på os, gør det ofte, fordi de taler lige ind i vores liv. De sætter ord på noget af det, som vi ikke selv har været i stand til at udtrykke. De rammer os, og gør det ofte i nogle af de store udsving, som sker i vores liv.

Det er præcis derfor, at musik og sang får så stor betydning, når vi er ved livets markante begivenheder.

Sangene taler ekstra til os, når vi er glade, forelskede, i tvivl om det hele, og når vi har mistet.

Ofte udtrykker salmerne fra kiren og fra bibelen tro på en måde, som vi aldrig selv ville turde sige højt. Det er vigtigt at få sagt, at de sandelig også udtrykker tvivl og håbsløshed, ja ligefrem skæld ud på Gud.

Jeg er overbevist om, at Guds skuldre er brede nok til at bære det. Jeg er også nødt til at sige, at hvis du er et sted i livet, hvor du skælder ud på Gud, så udtrykker du faktisk tro. For det er da en smule fjollet, at skælde ud i den blå luft.

Når vi skælder ud, udtrykker håbløshed, tro og tvivl gennem sang, så kan man sige, at vi låner ordene og gør dem til vores, når vi synger dem.

Når vi synger glemmer vi, hvad vi frygter andre vil tænke om os. Når vi synger er vi en del af en helhed, vi er i et

trygt fælleskab, hvor vi skaber musik sammen. Det er stort.

Når vi synger gospel eller salmer i kirken, så lagres ord om tro og håb og fortvivelse indeni i os. Pludselig på en dag, hvor vi ikke kan bunde i livet, da kommer vi i tanke om noget, som vi sang en gang, som nu pludselig giver mening.

Når vi synger er det hjertesprog. Og hjertesprog har det med at gå dybt. Det bliver eksistentielt.

Der er ikke tilfældigt når der i Højskolesangbogen står:
“Så syng da Danmark, lad hjertet tale!”¹

Det er så let, når livet bare drøner derud af, at helt glemme de store, og de dybe tanker, længsler og tro. Det er der helt enkelt ikke altid plads til. Men pludselig er vi i en situation, hvor de trænger sig på, og så er det en uvurderlig gave, at have et hjertesprog, nogle sange, som sætter ord på det kaos, som vi kan opleve, at stå i, når livet er udfordrende.

Då er der jo lige den lille krølle, at gospelmusikkens tekster, mest af alt indeholder et budskab, om at uanset hvilke trængsler vi hænger fast i i livet, så er der en Gud, som elsker os og holder os i sin hånd, og holder sin hånd over os. Gud går med os. Det kan ikke altid forstås med hovedet, men det kan rummes i hjertet.

¹3. strofe fra “Den danske sang er en und blond pige”

Det er derfor der er så meget fedt i at synge med, for så lagres det, indtil en dag, hvor det for alvor kommer til at give mening for os.

Så jeg vil sige, som metodismens gamle kirkefader John Wesley sagde det i sin instruktion til, hvordan der skulle synges:

“Syng frejdigt og med godt mod.
Vogt dig for at synge
som var du halvdød
eller næsten faldet i søvn,
men opløft din stemme med kraft.”

John Wesley
Anvisning for salmer, 1761.